

**ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ФИЛОСОФИЯ ЖӘНЕ САЯСАТТАНУ ФАКУЛЬТЕТІ
ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ҚОЛДАНБАЛЫ ПСИХОЛОГИЯ КАФЕДРАСЫ**

«ПСИХОЛОГИЯ»

(Әлеуметтік-саясаттану білім модулі)

**ПӘНІ БОЙЫНША ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН
БАҒДАРЛАМАСЫ**

**«БВ03106-Саясаттану», «БВ11401-Әлеуметтік жұмыс», «БВ03107-Психология»,
«БВ03101-«Әлеуметтану» мамандықтары бойынша білім беру бағдарламасы**

**1-Курс
Көктемгі семестр
Кредит саны-2
2024-2025 оқу жылы**

Оқытушы: профессор Бердібаева С.Қ.

Алматы, 2024

БАҒДАРЛАМА

«Психология» пәні бойынша қорытынды емтихан бағдарламасы

Емтиханға шығарылатын оқу тақырыптары: Емтиханға силлабуста берілген тақырыптар беріледі. Тақырыптық мазмұндар барлық жұмыстарды катиды: дәрістер мен семинарлар тақырыптары, студенттердің өзіндік жұмыстарының тапсырмалары

Қорытынды емтихан тест формасында он-лайн форматта (универ жүйесінде) өтеді.

Курсты аяқтағаннан кейін студенттер қабілетті бола алады:

- тұлғааралық коммуникацияның психологиялық ерекшеліктері жайлы базалық түсініктерін қазақ (орыс) және шетел тілдерінің бірінде тұрмыстық, ғылыми және кәсіби сферада пайдалану мен көрсете білу;
- психология, тұлға психологиясы, тұлғааралық коммуникация психологиясы берген білімдер негізінде өзіне қатынас, өзін қабылдау арқылы тұлғаның қатынастар жүйесін, мінез-құлық мәдениетін құруды кәсіби салада және өз өмірінде қолдана алу шеберлігін дамыту;
- білімдерді практикада қолдануда өз ойын, әрекетін басқарау алу, жоспарлай білу, тың ұсыныстар айта білу; сәттілікке ұмтылу, тапсырмаларды орындауда зерттеушілік дағдыларын көрсете білу, эсселер, реферат, презентацияларды жасай алуға дайын және икемді болу;
- әлеуметтік және жеке өз өмірінде, кәсіби іс-әрекетінде тұлғааралық қарым-қатынастың психологиялық аспектілерін түсінуге қабілетті болуды ұғыну, өз беттілі тәуелсіз болуға ұмтылу, рефлексияға қабілеттілік, жетістіктерді дұрыс бағалай алуға, жағдайларды адекватты талдауға үйрену;
- психологияның фундаменталды жағдайларын, қатынастар жүйесін реттеуге, қарым-қатынаста рационалды болу, конфликтінің алды алу, әлеуметтік сезім мен жауапкершілікті ұғынуға қабілетті болу, командада жұмыс жасай алу, адами қатынас мәселесін шеше алу, сол мәселені тұжырымдай алу, қорытынды жасау, негіздей алу, өз көз қарасында тұру, оппоненттерді сендіре алу, сенімді қатынас жасай алу ептілігін меңгеру.
- психология ғылымы негізінде адамның психологиясын (ауызша және жазбаша формада) түсіндіру, талдау, өткізу және жобалай алуды көрсете алуға;
- психологиялық білімдерді практикада қолдануда өз ойын, әрекетін басқарау алу, жоспарлай білу, тың ұсыныстар айта білу; сәттілікке ұмтылу, тапсырмаларды орындауда зерттеушілік дағдыларын көрсете білуі;
- ғылыми әдебиеттер мен білімінің қайнар көздерін оқу үшін қажетті ізденіс; білімдерді талдау, тәжірибеде тексеру іс-әрекетін; әртүрлі қатынас жүйесінің психологиялық аспектілерін кәсіби зерттеулерде, кәсіби іс-әрекетте және жеке өмірінде қолдана алу тиімділігін арттыруда өз бетінше логикалық түрде жүйелеуді, талдауды, қорытындылауды, эссе, тезистер мен баяндамаларды кәсіби деңгейде жаза алуды, ақпараттық технологияларды кеңінен білуді және өз уақытын тиімді басқара алуды меңгеруі қажет.

Емтиханға дайындалуға арналған шамалас тақырыптар:

Модуль 1. Ұлттық сананы қалыптастыру контекстіндегі жаңа заманауи психологиясы

Кіріспе, бағдарлама мен курстың презентациясы: психология ғылым ретінде, ғылым және парасаттылық (здравый смысл). Психология ғылымының зерттеулері адамның мінез-құлқын зерттеу негізі ретінде және қоғамдық сананы жаңғырту жағдайындағы психология.

Модуль 2. Рухани жаңғыру контекстіндегі тұлға психологиясы

Тұлғаның психологиялық ерекшеліктері, тұлғалық айырмашылықтар
Тұлғаның мотивациясы. Тұлға және творчество

Модуль 3. Тұлғаның эмоция психологиясы және стресс-менеджмент

Тұлға дамуындағы эмоциялар және эмоциялық интеллектінің маңыздылығы
Стресс-менеджмент және өзін реттеу психологиясының негізгі мәселелері

Модуль 4. Тұлғаның танымдық және когнитивті даму ерекшеліктері

Тұлғаның танымдық сферасы және когнитивті дамуы және когнитивті нейроғылымдар

Модуль 5. Тұлғаның жеке дара- типологиялық ерекшеліктерінің тұлғалық дамудағы рөлі

Тұлға құрылымындағы темперамент, мінез және қабілет

Модуль 6. Психологиялық денсаулық тұлғаның табысты әлеуметтенуінің шарты ретінде

Денсаулық психологиясы және психологиялық денсаулық.

Модуль 9. Қарым-қатынас психологиясы және тұлға Д 9. Қарым-қатынас психологиясы

Тұлғааралық қарым-қатынас тұлғалық дамудың негізі ретінде

Модуль 10. Тұлғалық дамудағы коммуникацияның психологиялық ерекшеліктері

Тұлғалық даумдағы коммуикация және коммуникациялық мінез-құлық модельдері
Тұлғааралық қарым-қатынастағы сандық (цифрлық) технологиялар, жасанды интеллект пен тәуелді мінез-құлық

Модуль 11. Конфликт психологиясы және мінез-құлық модельдері

Конфликт психологиясы және конфликтілік мінез-құлықтың ерекшеліктері

Модуль 12. Әлеуметтік интеллект және имидж психологиясы

Интеллект, жасанды интеллект және әлеуметтік интеллект психологиясы

Тұлға және имидж психологиясы

2024-2025 оқу жылының көктемгі семестрі кезіндегі қорытынды бақылау формаларының сипаттамасы (емтихан)

ЕМТИХАНҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР

Емтиханға арналған тақырыптар: оқу жоспарында көрсетілген тақырыптар емтиханға шығарылады. тақырыптық мазмұн барлық жұмыс түрлерін қамтиды: дәрістер мен семинарлардың тақырыптары, сонымен қатар студенттердің өзіндік жұмысына арналған *тапсырмаларды қамтиды.*

Жоғарыда көрсетілгендей силлабус бойынша барлық тақырыптар қамтылған 150-200 сұрақтан тұратын тест тапсырмалары дайындалып Univer жүйесіне жүктеледі.

Өткізу форматы: универ жүйесінде онлайн режимінде тест формасында

Тапсырмалар әр студент үшін 150-200 тест тапсырмасы әзірленеді. Талап бойынша 1 сұраққа 5-7 жауап, оның 5/1; 6/2; 7/3 жауабы дұрыс вариант ұсынылады.

Тапсыру күні мен уақыты: көктемгі емтихан сессиясының кестесіне сәйкес болады

Емтихан узақтығы: 90 минут (1.5 сағат)-40 тест сұрағы беріледі.

Минималды техникалық талаптар: интернеттің болуы және Univer жүйесіне кіру, емтиханнан кешікпеу

Пән бойынша баға қою критерийлері:

Емтихан бойынша жазылған жауаптар тексеріліп, 100-баллды жүйеде **Univer жүйесінде** енгізіледі.

ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАНДЫ ӨТКІЗУ ЕРЕЖЕЛЕРІ

1. Пән бойынша қорытынды емтиханға аралық бақылаулардан тиісті шектік балл алған білім алушы жіберіледі;
2. Қорытынды емтиханға кешігіп келген білім алушы емтиханға жіберілмейді;
3. Емтихан тапсыру кезінде білім алушыға шпаргалка, ұялы телефон, смарт-сағат, т.б. техникалық құралдарды (рұқсат етілген құралдардан басқа, мысалы: калькулятор, сөздік және т.б.) қолдануға, сондай-ақ басқа білім алушылармен сұрақтың жауабына қатысты сөйлесуге тыйым салынады.

Ескерту: Егер білім алушы емтихан ережелерін бұзса (шпаргалка қолданғаны анықталса немесе т.б. жағдайлар), оның нәтижесі жойылады.

Ұсынылатын әдебиеттер:

Негізгі:

1. Аронсон Э. Көпке ұмтылған жалғыз [Мәтін] = The Social Animal: әлеуметтік психологияға кіріспе: [оқулық] / Э. Аронсон ; ауд. Д. Д. Дүйсенбеков [және т. б.]. - 11-бас. - Астана: "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2018. - 407, [2] б. - (Рухани жаңғыру).
2. Бердібаева С.Қ., Сайлинова Қ., Адилова Э., Айдосова Ж., Қайратова І. Психология.-Оқу құралы.-Қазақ университеті (РУМС, №2 хаттама, 2 шілде, 2021 ж.).-180 б.
3. Бердібаева С.Қ. Тұлға психологиясы.-Қазақ университеті, 2016.-158 б.
4. Э. Берн Игры, в которые играют люди. Люди, которые играют в игры. 2016 – 576 с.
5. Гарбер А., Карапетян Л.Ш., Конрад Решке Стресті оптимизмен басқар-заманауи мінез-құлық психологиясы және психотерапиясы негізінде стресс-менеджмент бойынша тренингтік оқыту бағдарламасы.-Оқу құралы, Қазақ университеті, 2024 ж.-250 бет. (Аударғандар: Бердібаева С.Қ., Байжұманова Б.Ш.)
6. Гонина О. О. Психология. Учебное пособие. — М.: КноРус. 2019. 320 с.
7. Еромасова А. А. Общая психология. -Учебное пособие для вузов.-М.: Юрайт. 2019. 182 с.
8. Зайдл, Б. НЛП. Модели эффективного общения: пер. с нем. - 7-е изд., М.: Омега-Л, 2016
9. Литвак, М.Е. Как управлять собой, делом и судьбой: психология управления в действии / М.Е. Литвак, Т.А. Солдатова. - Рн/Д: Феникс, 2018. - 160 с.

Косымша:

10. Дэвид Дестено Сила эмоции.-М., Изд-во МИФ.-2019
11. Козловская Т.Н. Общая психология (сборник практических заданий) [Электронный ресурс] : учебное пособие / . — Оренбург: Оренбургский государственный университет, ЭБС АСВ, 2017. — 344 с
12. Мадалиева З.Б., Садықова Н.М. Мамандыққа кіріспе.-Алматы, - Қазақ унив, - 2020.=146 с.

13.Самыгин С. И., Кротов Д. В., Столяренко Л. Д. Психология. Учебное пособие. — М.: Феникс. 2020. 280 с

14.Швальбе Б.,Швальбе Х. Личность. Карьера. Успех: психология бизнеса.,М.,2019.

Ағылшын тілді әдебиеттер:

1.Becker G.S. Human capital: Theoretical and Empirical Analysis. - N-Y., 2011

2.Mather, G. (2016). Foundations of sensation and perception (3rd ed.). New York, NY: Psychology Press.

3.Reschke Konrad, Garber A., Berdibayeva S.K. Stress erkennen, verstehen und bewältigen.- Germany. Textbook. Publisher: – Shaker Verlag Duren, 2019.-331 pp. ISBN 978-3-8440-6951-8

4. Vittorio Lingiardi, Nancy MS Williams (2017). Psychodynamisch Diagnostik Manual, Second Edition: PDM-2 2nd Edition

Интернет-ресурстар:

1. <http://www.psychology.ru>- Практическая психология;

2. <http://www.flogiston.ru>

3. <http://www.colorado.edu/VCRResearch/integrity/humanresearch/CITI.htm>

4. CyberBear (<http://cvverbear.umt.edu>)

5. <http://www.umt.edu/psych/>)

6. <http://elibrary.kaznu.kz/ru>

7.<http://www.psytolerance.info> – Психологические информационные сборники;

Журналдар:

1.Журнал бизнеса и психологии

2.Журнал консалтинговой психологии: практический и исследовательский

3.Журнал менеджмента

5.Журнал организационного поведения

Мәліметтердің кәсіби ғылыми базасы:

1.ICP 2020, ICP 2024;

2.ICBA 2022, ICBA 2023, ICBA 2024

3.GAB 2022